

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΣΥΝΟΧΗ»
Ταχ. Δ/ση: ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΣΟΦΙΑΣ 75 ΑΘΗΝΑ, 11521
Πληροφορίες: ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΚΑΣΩΤΑΚΗ
Τηλ.: 2103278050, 210 3278042, 131
Email: a.kasotaki@minfin.gr

ΑΘΗΝΑ, 14/09/2026
Α.Π.: **145535**

Προς:

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ
ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
Υπ' όψιν Νομίμου Εκπροσώπου
Υπεύθυνου Πράξης ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΚΥΛΑΦΗ

ΘΕΜΑ: Ένταξη της Πράξης «ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ» με Κωδικό ΟΠΣ 6050801 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027»

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α'133).
2. Το Ν. 4622/2019 (ΦΕΚ 133/Α/07-08-2019) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
3. Το Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61/Α/21-03-2022) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
4. Το Π.Δ. 77/2023 (ΦΕΚ 130/Α/27-06-2023) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων», όπως ισχύει.
5. Το Π.Δ. 79/2023 (ΦΕΚ 131/Α/27-06-2023) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
6. Το Π.Δ. 82/2023 (ΦΕΚ 139/Α/01-08-2023) «Μετονομασία Υπουργείου - Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού - Τροποποίηση και συμπλήρωση του Π.Δ. 77/2023 (Α' 130) - Μεταβατικές διατάξεις».
7. Το Π.Δ. 50/2024 (ΦΕΚ 138/Α/22-08-2024) «Σύσταση Γενικών Γραμματειών, κατάργηση Γενικής Γραμματείας και Ειδικών Γραμματειών».
8. Το Π.Δ. 27/2025 (ΦΕΚ 44/Α/15-03-2025) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης».
9. Την με αρ.πρωτ. Υ21/22-12-2025 (ΦΕΚ 7190/τ.Β'/31-12-2025) Απόφαση του Πρωθυπουργού με θέμα «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση»
10. Τη με αριθμ. πρωτ. 106/19-05-2025 (ΦΕΚ 578/τ.Υ.Ο.Δ.Δ./19-05-2025) Κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Διορισμός Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείου Συνοχής και Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών».

11. Τη με αριθμ. πρωτ. 80953 ΕΞ2026/22-05-2026 (ΦΕΚ 3038/Β/28-05-2026) Υπουργική Απόφαση «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 97739/11-10-2022 απόφασης «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος "Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή", η οποία μετονομάστηκε με την παρ. 1 του άρθρου 65 του ν.4914/2022 και κατάργηση της υπό στοιχεία 53684/ΕΥΘΥ460/18-5-2015 (Β' 948) υπουργικής απόφασης» (Β' 5293)».
12. Τη με αριθμ. πρωτ. 96819/05-07-2024 Απόφαση «Τοποθέτηση Προϊσταμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».
13. Την με αρ.πρωτ. 125843/28-12-2023 (ΦΕΚ 7502/29-12-2023) Κοινή Υπουργική Απόφαση «Σύσταση και διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας "Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας"».
14. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό Κοινών Διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων, όπως ισχύει.
15. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1057 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
16. Τη με αριθμ. C(2022) 4464 final/22-06-2022 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την έγκριση του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνική Συνοχή» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» στην Ελλάδα (CCI 2021EL05SFPR001), όπως ισχύει.
17. Τη με αριθμ. πρωτ. 114947/29-11-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/1-12-2022) Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027».
18. Τη με αριθμ. πρωτ.110565/17-11-2022 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του Ν. 4914/2022 (Α' 61)]», όπως ισχύει.
19. Τη με αριθμ. πρωτ. 5483/20-01-2023 (ΦΕΚ 390/Β/30-01-2023) ΚΥΑ «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
20. Τη με αριθμ. πρωτ. 115474/ΕΞ 2024/07-08-2024 (ΦΕΚ 4921/Β/28-08-2024) Υπουργική Απόφαση «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αρ. 114274/28-11-2022 απόφασης «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022-Α'61)» (Β' 6131)».
21. Την Ανακοίνωση 2016/С 262/01 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ.
22. Την Απόφαση της Επιτροπής της 20ής Δεκεμβρίου 2011 για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/21/ΕΕ).
23. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος (2012/С8/02).
24. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος.
25. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/2832 της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος.
26. Τη με αριθμ. πρωτ. 99801/27-10-2023 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ-ΧΕ «Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
27. Τα από 29/06/2023 και 05/11/2024 ηλεκτρονικά μηνύματα της ΕΥΘΥΠΣ με θέμα «Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου 2021-2027».
28. Την Απόφαση 10/12-12-2023 (αρ. πρωτ. ΕΥΔ 119290/12-12-2023, ΑΔΑ: 6ΟΛΛΗ-6ΧΟ) της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνική Συνοχή», με την οποία εγκρίθηκαν η Μεθοδολογία και τα Κριτήρια Επιλογής των Πράξεων του Ειδικού Στόχου 4.11 για συστημικές δράσεις για την αντιμετώπιση της αστεγιάς, της Προτεραιότητας 1- Συστημικές / Οριζόντιες παρεμβάσεις
29. Τη με αρ. πρωτ. 177565/09-10-2025 Πρόσκληση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» με τίτλο «Ενιαίος Φορέας Στεγαστικής Πολιτικής» (κωδ. ΣΤΕΓ02), για την υποβολή προτάσεων στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 1, όπως ισχύει.
30. Το με id 102006/10-12-2025 Τεχνικό Δελτίο Πράξης του Δικαιούχου Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας προς την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης για την ένταξη της πράξης στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή».
31. Το με αριθμ. πρωτ. 97157/18-06-2026 έγγραφο της ΕΥΚΕ με τίτλο «Διατύπωση γνώμης για ζητήματα κρατικών ενισχύσεων σχετικά με την Πράξη με τίτλο "Ενιαίος Φορέας Στεγαστικής Πολιτικής"»
32. Τα από 18/06/2026 και 15/07/2026 ηλεκτρονικά μηνύματα του δικαιούχου, για την υποβολή συμπληρωματικών εγγράφων και διευκρινίσεων, στο πλαίσιο αξιολόγησης της πράξης.
33. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης όπως αυτό καταγράφεται στα έγγραφα τεκμηρίωσης της αξιολόγησης της πρότασης και ειδικότερα στη Λίστα ελέγχου πληρότητας & επιλεξιμότητας της πρότασης και στο Φύλλο Αξιολόγησης Πράξης, τα οποία αποτυπώνονται στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ καθώς και στη Λίστα Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων.
34. Τη με αριθμ. πρωτ. 118610/20-07-2026 θετική εισήγηση της Προϊσταμένης της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»

Αποφασίζει

την Ένταξη της Πράξης «ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ» με Κωδικό ΟΠΣ 6050801 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή 2021-2027» ως εξής:

ΕΠΙΜΕΡΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ / ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ			
Πρόγραμμα	Προτεραιότητα	Κατηγορία περιφέρειας	Συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη
606 - Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή	1 - ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 - ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ / ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	2.365.244,20
606 - Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή	1 - ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 1 - ΣΥΣΤΗΜΙΚΕΣ / ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ	Μετάβαση	628.735,80

Η πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Α. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΑΞΗΣ

1.Κωδικός Πράξης/MIS (ΟΠΣ):	6050801
2. Κωδικός COFOG2	10.6 - Στέγαση
3.Δικαιούχος:	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗ ΔΟΜΗ ΕΣΠΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
4.Κωδικός Δικαιούχου:	1090232

5.Φυσικό αντικείμενο της πράξης:

Η Ελλάδα βρίσκεται ενώπιον μιας διαρκούς στεγαστικής κρίσης, η οποία αγγίζει μεγάλο μέρος της κοινωνίας και κυρίως τη νέα γενιά, με ιδιαίτερες επιπτώσεις στην ηλικία στεγαστικής ανεξαρτητοποίησης και κατ' επέκταση στο δημογραφικό ζήτημα. Το ιδιαίτερα υψηλό κόστος ανέγερσης κατοικίας, το ανεπαρκές ποσοτικά και ποιοτικά διαθέσιμο οικιστικό απόθεμα, λόγω της σταδιακής γήρανσης και της επέκτασης της βραχυχρόνιας μίσθωσης, αλλά και η δυσκολία εξασφάλισης χρηματοδότησης, έχουν δυσχεράνει την πρόσβαση σημαντικού αριθμού πολιτών στην στεγαστική αγορά.

Μια ολοκληρωμένη στεγαστική πολιτική απαιτεί την ενεργοποίηση πολιτικών και μέτρων σε ένα ευρύ φάσμα πεδίων παρέμβασης. Η ανάπτυξη μιας ολοκληρωμένης στεγαστικής πολιτικής και η προσφορά ίσων ευκαιριών πρόσβασης σε προσιτή και αξιοπρεπή κατοικία σε όλα τα στρώματα του πληθυσμού, προσβλέπει στην περαιτέρω αξιοποίηση του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου, αλλά και στην ενίσχυσή του, με νέες λύσεις, που θα δημιουργήσουν συνέργειες και μια δυναμική διαδικασία ενεργοποίησης των φορέων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και στην έγκαιρη παραγωγή οικιστικών μονάδων, με στόχο τη δημιουργία στρατηγικού αποθέματος οικιστικών μονάδων, που να διασφαλίζει την προσφορά κατοικίας διαφόρων κατηγοριών.

Στο πλαίσιο διαμόρφωσης της νέας Στεγαστικής Πολιτικής, καθοριστικός παράγοντας αποτελεί η σύσταση και λειτουργία Ενιαίου Φορέα Στεγαστικής Πολιτικής, ο οποίος θα έχει την ευθύνη του συντονισμού και της παρακολούθησης υλοποίησης της στεγαστικής πολιτικής του κράτους προς αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών των πολιτών.

Η κατάργηση του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (ΟΕΚ) το 2012 δημιούργησε κενό στη στεγαστική πολιτική, το οποίο επιχειρείται να καλυφθεί με την παρούσα παρέμβαση.

Ο νέος Φορέας προβλέπεται να κατέχει κεντρική θέση σε ένα πολυεπίπεδο πλαίσιο διακυβέρνησης της στεγαστικής πολιτικής, σε συνεργασία με το εποπτεύον Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και τα συναρμόδια Υπουργεία, την Τοπική Αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού, τον ιδιωτικό τομέα, τους ερευνητικούς και τεχνικούς φορείς της χώρας και την κοινωνία των πολιτών, με σκοπό την αντιμετώπιση της υφιστάμενης στεγαστικής κρίσης και την κάλυψη των στεγαστικών αναγκών των πολιτών.

Ο Φορέας θα αποτελεί τον κύριο εκτελεστικό βραχίονα της στεγαστικής πολιτικής, όπως αυτή χαράσσεται και θεσμοθετείται από την Γενική Γραμματεία Δημογραφικής και Στεγαστικής Πολιτικής.

Άμεσοι στόχοι της λειτουργίας του Φορέα είναι:

- Ο συντονισμός δράσεων και διαδικασιών υλοποίησης προγραμμάτων στεγαστικής πολιτικής.
- Ο έλεγχος και η βελτιστοποίηση υλοποίησης προγραμμάτων στεγαστικής πολιτικής.
- Η αύξηση διαθέσιμου κτιριακού αποθέματος με σκοπό την διάθεσή του για οικονομικά προσιτή και κοινωνική κατοικία.
- Η ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης και τάσεων της αγοράς κατοικίας.

Στο πλαίσιο της πράξης περιλαμβάνονται ενδεικτικά ενέργειες όπως:

1. Παροχή τεχνικής υποστήριξης για τη διαμόρφωση του θεσμικού και επιχειρησιακού πλαισίου λειτουργίας του Φορέα
2. Παροχή στήριξης για τη διοικητική και διαχειριστική λειτουργία του Φορέα
3. Άλλες ενέργειες για τη σύσταση και λειτουργία του Φορέα.

6. Παραδοτέα πράξης:

Υποέργο 1: «Εκπόνηση μελέτης/ων για τη νομοθετική ρύθμιση του Φορέα, την διοικητική οργάνωσή του, τη στελέχωση και την Στρατηγική προώθησή του»

ΠΕ.1:

Π1.1: Σχέδιο Νομοθετικής ρύθμισης Σύστασης του Φορέα

Π1.2: Σχέδια Καταστατικού, Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας & Διαδικασιών συγκρότησης οργάνου διοίκησης

ΠΕ.2:

Π 2.1: Περιγράμματα θέσης εργασίας

Π 2.2: Σχέδιο Πρόσκλησης στελέχωσης

Π 2.3: Σχέδια Φύλλων αξιολόγησης, Σχέδια Συμβάσεων

ΠΕ.3:

Π3.1: Μελέτη Στρατηγικής Επικοινωνίας

Π3.2: Εταιρική Ταυτότητα και λογότυπος

Π3.3: Ιστοσελίδα Φορέα

Υποέργο 2: «Επιχειρησιακή λειτουργία Φορέα (δαπάνες αμοιβής στελεχών και λειτουργικές δαπάνες του Φορέα)»

ΠΕ.1: Μηνιαία παρουσιολόγια και συγκεντρωτικός κατάλογος απασχόλησης των είκοσι έξι (26) στελεχών, οι αντίστοιχες μηνιαίες απολογιστικές εκθέσεις πεπραγμένων και οι αντίστοιχες βεβαιώσεις της ΓΓΔΠΣ.

ΠΕ.2: Εξοδολόγιο λειτουργικών δαπανών ανά μήνα (συνοδευόμενο με τα σχετικά παραστατικά π.χ. αποδεικτικά τραπεζικής κατάθεσης μισθωμάτων, παραστατικά πληρωμών ΔΕΚΟ κλπ.).

ΠΕ.3: Εξοδολόγιο μετακινήσεων (συνοδευόμενο με τα σχετικά παραστατικά π.χ. Αποφάσεις μετακίνησης εκτός έδρας, παραστατικά μετακίνησης κλπ.)

Υποέργο 3: «Προμήθεια υπηρεσιών και εξοπλισμού»

Προμήθεια 1: τρία (3) λογισμικά συστήματα

Προμήθεια 2: Εξοπλισμός Γραφείων (για 28 σετ γραφείων)

Προμήθεια 3: Τεχνολογικός Εξοπλισμός Γραφείων (για 28 Η/Υ και περιφερειακός εξοπλισμός)

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΟΩΝ

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΕΙΚΤΗ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ (για ΕΚΤ, ΕΤΠΑ)	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ
ΕΕC018	Αριθμός υποστηριζόμενων δημόσιων διοικήσεων ή δημόσιων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Φορείς	Λιγότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες	1,00
ΕΕC018	Αριθμός υποστηριζόμενων δημόσιων διοικήσεων ή δημόσιων υπηρεσιών σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο	Φορείς	Μετάβαση	1,00

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ7. Η ημερομηνία έναρξης της Πράξης ορίζεται η **01/07/2026**.8. Η ημερομηνία λήξης της Πράξης ορίζεται η **31/12/2029**.

Δεν υπάρχει προθεσμία ανάληψης υποχρέωσης Κρίσιμων Υποέργων.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΡΑΞΗΣ

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	2.993.980,00
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0,00
ΜΗ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	0,00
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	2.993.980,00
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ ΠΡΑΞΗΣ	2.993.980,00

10. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη για τον υπολογισμό της στήριξης της Ένωσης ανέρχεται σε **2.993.980,00 €**

13. Η πληρωμή της πράξης γίνεται με άμεση πληρωμή Το είδος πληρωμής καθίσταται δεσμευτικό για όλες τις σχετιζόμενες πληρωμές της πράξης.

Β. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

14. Η δημόσια δαπάνη της πράξης που προτείνεται για εγγραφή στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων **ανέρχεται σε 2.993.980,00 €**

Η δημόσια δαπάνη της πράξης επιμερίζεται ως ακολούθως:

ΚΩΔ. ΣΑ	ΚΩΔ. ΠΡΑΞΗΣ ΣΑ (ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΥ)*	ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΕΝΕΡΓΟΣ ΕΝΑΡΙΘΜΟΣ (που συνεχίζει να πληρώνει την πράξη)	ΣΥΝΟΛΟ Π/Υ
Ε6937	2026ΣΕ69370003	Νέο Έργο ΠΔΕ	ΝΑΙ	2.993.980,00

* Ο κωδικός εναρίθμου τίθεται σε ισχύ μετά την έγκριση της ΣΑ από τον Υπουργό.

15. Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη, η οποία προτείνεται για εγγραφή στο ΠΔΕ ανέρχεται σε 2.993.980,00 €.

Γ. ΟΡΟΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Ο δικαιούχος υποχρεούται να τηρήσει τους όρους της απόφασης ένταξης και να υλοποιήσει την πράξη, σύμφωνα με τους όρους και τον χρονικό προγραμματισμό αυτής, καθώς και να τηρήσει τις υποχρεώσεις που παρατίθενται στο συνημμένο Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της απόφασης ένταξης.

Σε περίπτωση που η υλοποίηση της πράξης αποκλίνει από τους όρους της απόφασης ένταξης, η ΔΑ επανεξετάζει την πράξη και μπορεί να προβεί στην ανάκληση της απόφασης ένταξής της.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Νικόλαος Παπαθανάσης

Πίνακας Αποδεκτών:**Συνημμένα:**

Παράρτημα Ι, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Απόφασης Ένταξης

Κοινοποίηση:

Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Διαχείρισης Τομεακών Προγραμμάτων ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ
2. Προϊσταμένη ΕΥΔ Προγράμματος «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»
3. Προϊσταμένη Υποδιεύθυνσης Α' «Προγραμματισμού - Αξιολόγησης»
4. Μονάδα Α4 και αρμόδια Μονάδα Παρακολούθησης Β1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Ο δικαιούχος της πράξης «ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ» αναλαμβάνει να τηρήσει τις παρακάτω υποχρεώσεις :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρεί την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση, την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες, λαμβάνοντας υπόψη το Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρεί τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης, καθώς και να τηρεί την προθεσμία ενεργοποίησης του/των υποέργων τα οποία θεωρούνται κρίσιμα για την υλοποίηση της πράξης και για τα οποία η διαχειριστική αρχή έχει ορίσει προθεσμία για την ενεργοποίησή τους.

Τυχόν αποκλίσεις από τους όρους της απόφασης ένταξης ή του χρονικού προγραμματισμού της εκτέλεσης του/των υποέργου/ων, όπως προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης δύνανται να επιφέρει την επιβολή λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης, εφόσον οι εν λόγω αποκλίσεις κριθούν αδικαιολόγητες ή δεν υλοποιηθούν τα διορθωτικά μέτρα εντός της ταχθείσας περιόδου συμμόρφωσης.

- (ii) Να διασφαλίζει το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό.
- (iii) [Να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρηση της πράξης επένδυσης σε υποδομές ή παραγωγική επένδυση, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.]
- (iv) [Να λαμβάνει έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και εκτέλεσης / τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων.]
- (v) [Να υποβάλλει αίτημα εξέτασης στη ΔΑ για τροποποίηση του Τεχνικού Παραρτήματος Υλοποίησης Υποέργου με Ίδια Μέσα και να λαμβάνει την έγκρισή του]
- (vi) Να ενημερώνει έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος σχετικά με την εξέλιξη της πράξης και να αποστέλλει όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (vii) Να πραγματοποιεί όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του ΟΠΣ με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιεί και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης, τα δεδομένα χρηματοοικονομικής διαχείρισης, παρακολούθησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και δεικτών, επαληθεύσεων και ελέγχων, αξιολόγησης πράξεων και γενικότερα τα δεδομένα που διασφαλίζουν τη διαδρομή ελέγχου της πράξης.
- (viii) Να διασφαλίζει την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλει στο ΟΠΣ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιεί διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (ix) Ο δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).
- (x) Ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Τα δεδομένα δεικτών, κατά περίπτωση απολογίζονται ανά φύλο (άνδρες-γυναίκες).

Για πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ για τις οποίες απαιτείται η συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων (microdata), ο Δικαιούχος υποχρεούται να εφαρμόζει τις διαδικασίες για τη συλλογή, επεξεργασία, αποθήκευση και

μεταβίβαση των δεδομένων δεικτών των πράξεων, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στα αντίστοιχα Δελτία Ταυτότητας Δεικτών και τις οδηγίες της Διαχειριστικής Αρχής. Για τις πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ+ και το ΤΔΜ, τα δεδομένα όλων των κοινών δεικτών συμμετεχόντων του Παραρτήματος Ι του Καν. (ΕΕ) 2021/1057 και του Παραρτήματος ΙΙΙ του Καν (ΕΕ) 2021/1056 πρέπει να αναλύονται ανά φύλο.»

Στους ειδικούς όρους: ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΕΚΤ+ και ΤΔΜ περιγράφονται αναλυτικότερα οι απαιτήσεις για τη συλλογή των δεδομένων δεικτών. Οι δικαιούχοι έχουν την ευθύνη τήρησης των ειδικών υποχρεώσεων και στις περιπτώσεις που η συλλογή των δεδομένων συμμετεχόντων διενεργείται από τους φορείς υλοποίησης ή παρόχους των πράξεων (π.χ. Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης).

(χι) Άλλες πληροφορίες

3. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Όταν ο δικαιούχος υπέχει θέση «Εκτελούντος την Επεξεργασία» οφείλει:

- (i) Να είναι σε γνώση του και να συμμορφώνεται με την ισχύουσα ενωσιακή και κοινοτική νομοθεσία και ειδικότερα: τον Καν. 679/2016 «Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων», τον ν. 4624/2019 (Α' 137 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 και άλλες διατάξεις και τις σχετικές οδηγίες και αποφάσεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
- (ii) Να αναλάβει πλήρως τις υποχρεώσεις που απορρέουν, όσον αφορά στην προστασία και ασφάλεια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τυχόν θα υποβάλλει σε επεξεργασία ή/και περιέλθουν καθ' οιανδήποτε τρόπο σε γνώση του κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του και να συμμορφώνεται πλήρως προς τις οδηγίες και υποχρεώσεις που θέτει ο «Υπεύθυνος Επεξεργασίας»
- (iii) Να διασφαλίζει ότι πρόσβαση στα ανωτέρω δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα έχουν μόνο τα εντεταλμένα στελέχη του, που θα εξουσιοδοτηθούν να επεξεργαστούν τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα και θα αναλάβουν δέσμευση τήρησης εμπιστευτικότητας. Δεν προσλαμβάνει άλλον εκτελούντα την επεξεργασία χωρίς προηγούμενη ειδική ή γενική γραπτή άδεια του υπευθύνου επεξεργασίας
- (iv) Να θέτει στη διάθεση του υπευθύνου επεξεργασίας κάθε απαραίτητη πληροφορία προς απόδειξη της συμμόρφωσης προς τις υποχρεώσεις που του αναλογούν και επιτρέπει και διευκολύνει τους ελέγχους που διενεργούνται.
- (v) Να λαμβάνει κάθε εύλογο μέτρο για να διασφαλίσει ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα τα οποία θα επεξεργαστεί περιορίζονται στα ελάχιστα αναγκαία που απαιτούνται σε σχέση με τους σκοπούς που καθορίζονται.
- (vi) Να διατηρεί τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για περίοδο που περιορίζεται από την περίοδο που απαιτείται από το σκοπό της επεξεργασίας.
- (vii) Να ενημερώνει τα υποκείμενα των δεδομένων για τον σκοπό και τη νομική βάση της επεξεργασίας, τους αποδέκτες των δεδομένων και τις τυχόν διαβιβάσεις τους καθώς και το χρονικό διάστημα διατήρησης των δεδομένων τους.
- (viii) Να εφαρμόζει πολιτικές, διαδικασίες, καθώς και οργανωτικά και τεχνικά μέσα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένων και των διαδικασιών διαχείρισης ασφάλειας πληροφοριών ώστε να αποτρέπεται τυχαία ή παράνομη καταστροφή, απώλεια, αλλοίωση, μη εξουσιοδοτημένη αποκάλυψη, μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση και άλλες παράνομες ή μη εξουσιοδοτημένες μορφές επεξεργασίας, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

4. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να λειτουργεί μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών, των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.

- (ii) Να τηρεί ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλει (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου) στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος και στην Λογιστική Αρχή, μετά την ολοκλήρωση της πράξης στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.

5. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτει στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, Λογιστική, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχεται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα του, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης του δικαιούχου και τυχόν αναδόχων του, και να διευκολύνει τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

- i. Να αποδέχεται τη συμπερίληψή του στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης στην ιστοσελίδα που παρέχονται πληροφορίες για το Πρόγραμμα ή /και στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται:

- η επωνυμία του δικαιούχου [και στην περίπτωση δημοσίων συμβάσεων η επωνυμία του αναδόχου], [και εάν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο το ονοματεπώνυμό του],
- [ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού στόλου της Ένωσης για πράξεις του ΕΤΘΑΥ που σχετίζονται με αλιευτικό σκάφος]
- ο τίτλος, ο σκοπός και τα αναμενόμενα ή πραγματικά επιτεύγματα της πράξης,
- η ημερομηνία έναρξης της πράξης και η αναμενόμενη ή πραγματική ημερομηνία ολοκλήρωσής της,
- το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης,
- η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωτοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα,
- [η τοποθεσία του δικαιούχου εάν πρόκειται για κινητές μονάδες ή πράξεις που καλύπτουν πολλές τοποθεσίες] ή [την περιφέρεια επιπέδου Nuts 2 στην περίπτωση που ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο],
- τον τύπο της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021.

[Το ονοματεπώνυμο του δικαιούχου φυσικού προσώπου και ο αριθμός ταυτοποίησης του μητρώου αλιευτικού σκάφους διαγράφονται δύο έτη μετά την ημερομηνία της αρχικής δημοσίευσής τους.]

- ii. Να λαμβάνει όλα τα μέτρα προβολής και επικοινωνίας που προβλέπονται στο άρθρο 50 του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
 - α) Να παρέχει στον επίσημο ιστότοπο που διατηρεί, εάν διατηρεί, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσής του σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και αναφορά της χρηματοδοτικής στήριξης από την Ένωση
 - β) Να παρέχει δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση κατά τρόπο εμφανή επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες
 - γ) [Να αναρτά ανθεκτική πλάκα ή πινακίδα, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, αμέσως μόλις ξεκινήσει η φυσική υλοποίηση πράξεων που περιλαμβάνουν φυσικές επενδύσεις ή μόλις εγκατασταθεί εξοπλισμός που έχει αγοραστεί, σε πράξεις

- που στηρίζονται από το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 500.000 ευρώ,
- πράξεις που στηρίζονται από το ΕΚΤ+ το ΤΔΜ, το ΕΤΘΑΥ, το ΤΕΑ ή το ΜΔΣΘ, των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 100.000 ευρώ.

Οι ανθεκτικές πλάκες ή πινακίδες, σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΧ του Καν. 1060/2021 και παρουσιάζουν το έμβλημα της Ένωσης.]

δ) [Να τοποθετεί αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε τοποθεσία που είναι σαφώς ορατή στο κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από τα ταμεία, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.]

ε) [Να διασφαλίσει ότι, όταν ο δικαιούχος είναι φυσικό πρόσωπο, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι κατάλληλες πληροφορίες με την επισήμανση της στήριξης από τα Ταμεία, είναι διαθέσιμες σε τοποθεσία που είναι ορατή στο κοινό ή μέσω ηλεκτρονικής εικόνας. Όταν ο δικαιούχος του ΕΚΤ+ είναι φυσικό πρόσωπο ή για πράξεις που στηρίζονται στο πλαίσιο του ειδικού στόχου του άρθρου 4, παρ. 1 στοιχείο ιγ) του Καν. ΕΚΤ+, δεν ισχύει η εν λόγω απαίτηση.]

στ) [Να διοργανώνει εκδήλωση ή δραστηριότητα επικοινωνίας, με τη συμμετοχή της Επιτροπής και της αρμόδιας διαχειριστικής αρχής, σε εύθετο χρόνο, για πράξεις στρατηγικής σημασίας και πράξεις των οποίων το συνολικό κόστος υπερβαίνει τα 10 εκ. ευρώ.]

ζ) [Να διασφαλίζει ειδικές απαιτήσεις για τη δημόσια προβολή πληροφοριών σχετικά με τη στήριξη από τα Ταμεία, για πράξεις που στηρίζονται από το ΤΑΜΕ, το ΤΕΑ και το ΜΔΣΘ, που μπορεί να προσδιορίζονται στην Απόφαση Ένταξης, όταν αυτό δικαιολογείται για λόγους ασφάλειας και δημόσιας τάξης σύμφωνα με το άρθρο 69, παρ. 5 του Καν. 1060/2021.]

η) [Να εξασφαλίζει διαμέσου των συμβατικών ρητρών ότι οι τελικοί αποδέκτες πράξεων χρηματοδοτικών μέσων, συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις της ανάρτησης ανθεκτικών πλακών ή πινακίδων.]

θ) Ο δικαιούχος όταν απευθύνει με τη σειρά του πρόσκληση για δράσεις που πρέπει να ενημερωθεί το ευρύ κοινό υποχρεούται να υποβάλει παράλληλα τα σχετικά στοιχεία και στο ΟΠΣ για να είναι εφικτή η έγκαιρη ενημέρωση του site του ΕΣΠΑ από το ΟΠΣ.

7. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρεί και να ενημερώνει φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα πέντε (5) ετών, από την 31 Δεκεμβρίου του έτους κατά το οποίο πραγματοποιείται η τελευταία πληρωμή προς το δικαιούχο ή για την περίοδο που προσδιορίζεται στους κανόνες κρατικών ενισχύσεων (για πράξεις ήσσονος σημασίας). Η ΔΑ ενημερώνει τον δικαιούχο για την ημερομηνία έναρξης της περιόδου διαθεσιμότητας των εγγράφων κατά την ολοκλήρωση της πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτοτύπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.
- (ii) Να κοινοποιεί στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος το έντυπο Ε.Ι.1_7 «Κατάλογος εγγράφων για την τήρηση φακέλου Πράξης», στο οποίο, μεταξύ άλλων, καταγράφονται τα στοιχεία ταυτότητας και η διεύθυνση των φορέων στους οποίους τηρούνται στοιχεία και έγγραφα, καθώς και η μορφή υπό την οποία θα τηρούνται, το αργότερο με την υποβολή του πρώτου Δελτίου Δήλωσης Δαπάνης.
- (iii) [Να τηρεί ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος]
- (iv) [Να τηρεί τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:
 - α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:
 - ✓ παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
 - ✓ αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα

- ✓ ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την ΔΑ. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα).

8. ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ

Σημειώνεται ότι, ειδικά για τον Δικαιούχο, για να μην ανακύψουν ζητήματα κρατικών ενισχύσεων θα πρέπει να μεταβιβάζει το σύνολο των πόρων της προτεινόμενης Πράξης στους Αναδόχους και το προσωπικό που θα απασχοληθεί για την υλοποίηση της καθώς και κάθε άλλη δαπάνη που αφορά αποκλειστικά την υλοποίηση της Πράξης και να μην παρακρατεί οποιοδήποτε ποσό για την κάλυψη εγγενούς κόστους λειτουργίας του (π.χ διαχειριστικά κόστη ή άλλες δαπάνες λειτουργίας).

Περαιτέρω τονίζεται ότι, ως προς το υποέργο 2 «Επιχειρησιακή λειτουργία Φορέα (δαπάνες αμοιβής στελεχών και λειτουργικές δαπάνες του Φορέα)» το οποίο υλοποιείται με ίδια μέσα, η στελέχωση του Ενιαίου φορέα στεγαστικής πολιτικής θα πρέπει να πραγματοποιηθεί με ανοικτή διαδικασία με εκ των προτέρων καθορισμό αντικειμενικών κριτηρίων επιλογής με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η τήρηση των αρχών της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας και της μη διάκρισης. Πρέπει να υπάρξει ευρεία δημοσιότητα προς τους ενδιαφερόμενους υποψηφίους προκειμένου να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβασή τους στη διαδικασία επιλογής και να δοθεί, ισότιμη και χωρίς αποκλεισμούς, δυνατότητα συμμετοχής προς όλους.

Επίσης, για να διασφαλιστεί η μη ύπαρξη στοιχείων κρατικής ενίσχυσης, είναι αναγκαίο το σύνολο των αποτελεσμάτων των δράσεων και των παραδοτέων του έργου να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο άσκησης δημόσιας εξουσίας για την εφαρμογή στεγαστικής πολιτικής του κράτους και όχι για οικονομική δραστηριότητα.

Επισημαίνεται ότι, ο χρηματοδοτούμενος εξοπλισμός του υποέργου 3, ο οποίος θα παραμείνει στην κυριότητα του δικαιούχου ή και του κύριου της Πράξης μετά την ολοκλήρωση του έργου, είναι αναγκαίο να διασφαλιστεί ότι δεν θα χρησιμοποιηθεί για την άσκηση οικονομικής δραστηριότητας σε όλη τη διάρκεια της οικονομικής ζωής του.

Για τις παρεμβάσεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης, όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01), προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για τις συγκεκριμένες δράσεις δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεπιδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων του κυρίου έργου. Η αποφυγή της διεπιδότησης μπορεί να διασφαλιστεί με την τήρηση ξεχωριστών λογαριασμών, τον κατάλληλο επιμερισμό των δαπανών και με τη διασφάλιση ότι η δημόσια χρηματοδότηση δε στηρίζει άλλες δραστηριότητες.